

Elementy gotowości szkolonej sześciolatka

Czy Twoje dziecko jest gotowe do szkoły?

Na dojrzałość szkolną sześciolatka składają się osiągnięcia rozwojowe w sferach: umysłowej, ruchowej i emocjonalno-społecznej. **Gotowość dziecka w zakresie procesów poznawczych** przejawia się w zainteresowaniu wszystkim, co je otacza, dziecko chce poznawać nowe rzeczy potrafi zadawać pytania i słuchać odpowiedzi, dobrze orientuje się w najbliższym otoczeniu: potrafi przedstawić się, powiedzieć, gdzie mieszka, jaka jest jego rodzina, co robi jego mama, tata, czy ma brata lub siostrę, potrafi słuchać czytanych mu bajek i o nich opowiadać, potrafi układać historyjki obrazkowe i na ich podstawie tworzyć logiczne opowiadanie, potrafi dzielić wyraz na sylaby i głoski, rozumie pojęcia z zakresu orientacji przestrzennej: na, pod, obok, przed..., rozróżnia lewą i prawą stronę zna kolory, potrafi nauczyć się na pamięć wierszyka, piosenki, potrafi przeliczać na palcach i przedmiotach, potrafi klasyfikować elementy w zbiory wg. polecenia. Dziecko powinno umieć skupiać uwagę przez około 30 minut, powinno w pewnym zakresie samo sterować uwagą (tzw. uwaga dowolna), aby skłonić się do zajmowania także tymi sprawami, które są dla niego mniej ciekawe i nie przykuwają uwagi automatycznie. Powinno umieć podporządkować uwagę poleceniom nauczyciela i być zdolne do np. przerywania zabawy i zwrócenia uwagi na czynność zalecaną przez dorosłego.

Mowa powinna pełnić już funkcję komunikatywną. Sześciolatek powinien porozumiewać się pełnymi zdaniami, mieć odpowiednio duży zasób słów i znać na tyle wiele pojęć, by korzystać z poleceń i komentarzy nauczyciela oraz rozumieć czytane teksty. Powinien prawidłowo wymawiać głoski, by je prawidłowo analizować i syntetyzować w procesie nauki pisania i czytania. W rozwijaniu tego aspektu gotowości szkolnej nieocenioną pomocą są wspólne lektury i rozmowy z dorosłymi.

W **zakresie gotowości fizycznej** dziecko powinno mieć 106- 120 cm wzrostu, ważyć 17- 23 kg – te parametry idą w parze z twardością kośćca, siłą mięśni, ogólną odpornością na zmęczenie i odpornością organizmu na choroby; do tych wartości dopasowana jest wielkość ławek. Dziecko jest sprawne ruchowo: biega, skacze, pokonuje przeszkody, staje na jednej nodze, nie męczy się szybko. Jest samodzielne w zakresie samoobsługi, samo je i pije, samo korzysta z toalety, myje ręce, rozbiera i ubiera się, a nawet wiąże buty, ma sprawne ręce, potrafi rysować, malować, lepić z plasteliny, wycinać nożyczkami, ma pewną odporność na choroby i jego absencja w przedszkolu nie jest duża z tego powodu.

Zakres społecznego rozwoju: dziecko umie bawić się z dziećmi w grupie rówieśniczej i rzadko wchodzi z nimi w konflikty, potrafi dostosować się do pewnych narzuconych norm i zasad (wie, co wolno, a czego nie wolno), wykonuje polecenia nauczyciela i innych osób dorosłych, także te, kierowane do całej grupy.

Dziecko **gotowe emocjonalnie** jest zdolne do rywalizacji i kontroli trudnych uczuć, stara się nie okazywać uczuć gwałtownie. Jest zdolne do rozstania z rodzicami. Działa intencjonalnie, doprowadzając czynność do końca pomimo niechęci. Nie płacze i nie złości się, gdy coś mu nie wychodzi, potrafi cieszyć się „z wygranej” i przyjąć „porażkę”. Dziecko powinno także mieć ukształtowane uczucia społeczne (współczucie, przyjaźń).

W **aspekcie motywacyjnym** powinno poczucie obowiązku i odpowiedzialności za siebie (np. nie ma ochoty, ale rozwiązuje ćwiczenia, bo wie, że powinno), nie zniechęcać się szybko napotkanymi trudnościami (dzieci niegotowe do szkoły np. nie chcą rano wstać, nie chcą pisać, gdy nie mają na to ochoty, nie robią tego, czego nie lubią, nie rozumieją konieczności ćwiczeń),

Anna Wilczewska
Psycholog PPP w Malborku

Bibliografia:

1. Materiały szkoleniowe - Monika Gołubiew – Konieczna PP-P Nr 7 w Gdańsku
2. Informator dla rodziców 5- i 6-latków. Czy Twoje dziecko jest gotowe do szkoły? Publikacja bezpłatna przygotowana w ramach projektu „Nasza Poradnia: pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla zwiększenia szans edukacyjnych dzieci z powiatu limanowskiego i okolic” nr UDA.POKL.09.05.00-12-082/07-00
3. M. Bogdanowicz, Ryzyko dysleksji. Problem i diagnozowanie. Wydawnictwo Harmonia, 4. Gdańsk 2005.
5. E. Gruszczyk-Kolczyńska, Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki.
6. Przyczyny, diagnoza, zajęcia korekcyjno-wyrównawcze. WSiP, Warszawa 2006.
7. B. Janiszewska, Ocena dojrzałości szkolnej. Seventh Sea, Warszawa 2006.
8. E. Koźniewska (red.), Skala Gotowości Szkolnej. CMPP-P, Warszawa 2006.
9. B. Wilgocka-Okoń, Gotowość szkolna dzieci sześciolletnich. Wydawnictwo Akademickie
10. „Żak” , Warszawa 2003.